

15 KASIM'IN DÜŞÜNDÜRDÜKLERİ

 Yunus ZEYREK

Ahıska Türkleri. 70 yıl sonra vatandan ayrıldıkları yerde.

Biz, her kasım ayı geldiğinde o uğursuz günü hatırlarız: 15 Kasım 1944. Zira o gün bir bölge halkının tarihî yurdundan ve yuvasından sökülüp atıldığı kara bir gündür. 14 Kasım akşamı Ahıska ve çevresindeki köyleri basan Kızılordu askerleri, sürgün kararını halka tebliğ ederek derhâl hazırlanmalarını istemişlerdi. Kendi hâlinde yaşayan ve devlete karşı bir suç dahi isnat edilmeyen Müslüman Türk ahali, neye uğradığını şaşırmişti. Birkaç saat içinde alabildiğini alan yüz binin üzerindeki köylüler, kamyonlarla demiryolu boylarına getirilmiş, hayvan vagonlarına doldurulmuştur. 15 Kasım'ın erken saatlerinde, Orta Asya ülkelerine doğru yola çıkarılan sürgün ahali, günlerce yol gitmiş ve bitmez tükenmez yollarda binlerce kayıp vermiştir.

Gürcü asıllı Sovyet diktatörü Stalin'in yazılı emriyle gerçekleşen sürgün, bir bölge halkının derin acılar yaşamasına sebep olmuştur. Bir gecenin içinde vatanı elinden alınan Ahıska Türklerinin aile fertleri, akraba ve komşuları birbirinden koparılarak Kazakistan, Kırgızistan ve Özbekistan'ın en ücra köşelerine serpilmiştir. Kiminin oğlu, kiminin eşi, kiminin babası Almanlarla devam eden kanlı savaşın içinde güya vatan için savaşıyorlardı. Binlerce evlâdını cephelere gönderen Ahıska Türkleri, bir yandan da ordunun iâşesi için kendi rızkından kesip devlete

veriyordu. Fakat gözü kara zalimliği ile meşhur olan diktatör için bunların bir değeri yoktu!

1944 yılı, yalnız Ahıska için değil, Sovyetler Birliği sınırları içinde yaşayan birçok millet için felâket demektir. Zira o sene Stalin, başta Volga boylarında yaşayan ve bir milyondan fazla bir nüfusa sahip Almanlar olmak üzere kimleri sürmemişti ki... *Koreli, Fin, Alman, Karaçay, Kalmuk, Çeçen, İnguş, Balkar* vs. gibi topluluklara mensup milyonlara ulaşan nüfusu, insanlık şerefine yakışmayan bir anlayış ve metotlarla yurtlarından kopartmıştır. Böyle bir felâket tarihte görülmemiştir.

1953 yılında Stalin'in ölümüyle koca bir Sovyet cehennemi nispeten ferah bir nefes almıştır. Sürgün halklar memleketlerine dönmüşlerdir. Fakat Kırım ve Ahıska Türkleri ile Almanlara bu hak verilmemiştir. Nihayet 1990'larda Sovyetler Birliği dağılınca Kırımlılar da yurtlarına dönmüşlerdir. Fakat bu defa Gürcistan'ın anlaşılmasız katı tutumu, Ahıska Türklerinin vatandan uzaklarda sürgünlerde yaşamalarına sebep olmuştur. Üstelik eskisinden daha da dağınık olarak...

Günümüzde insan hakları savunucuları ve bu konuyla ilgilenen uluslararası kuruluşlar, dünyanın neresinde olursa olsun hukuku çiğnemenin bir kişiyi bile gözden kaçırmazken Ahıska Türk-

leri gibi muazzam tarihî geçmişi olan bir halkı neredeyse kimse görmüyor. Bu iddiamız sadece dünya için değil Türkiye için de geçerlidir. Türkiye’de 1992 yılından beri bütün hükümetler konuyla ilgilenmiş ve iyi niyet göstermiş olsalar da facianın devam ettiğini göz önüne aldığımızda yapılan çalışmaların yeterli olmadığı açıkça anlaşılmaktadır.

Ahıska Türkleri ile aynı kaderi yaşamış olan Volga Almanları, istedikleri yerlere gittiler. Bilhassa Almanya onlara kucak açtı. Konu, bir mesele hâline gelmeden çok kısa bir zaman içinde halledildi. O yıllarda bizzat tanığı olduğumuz için bu örneği vermekten kendimizi alamıyoruz. Almanya, Sovyetler Birliği’nden gelen Almanları hiçbir şahıs veya derneğe muhtaç etmeden hızlı bir şekilde vatandaşlığa kabul etmiştir. Ülkeye gelen Almanlar, Almanca ve Rusça olarak bastırılan broşürlerle ilgili kurumlara yönlendirilmiş ve bütün işleri devlet kapısında çözülmüştür.

Ahıska Türklerinin yaşadıklarını defalarca

yazdığımız için burada tekrar etmeyeceğiz. Zaten öteden beri bilinmektedir de... Fakat şu hususu bir defa daha belirtmekten kendimizi alamıyoruz: Ahıska Türkleri için üç yol var:

1. Yaşadıkları yerlerde bir şikâyeti olmayan ve orada hayata devam etmek isteyenler kalabilirler.

2. Ahıska’ya gitmek isteyenlerin Gürcistan makamlarına yaptıkları müracaatlar Türk makamları tarafından da takip edilerek kısa zamanda nihaî bir çözüme kavuşturulmalıdır.

3. Türkiye’ye gelmek isteyenlere geldikleri anda ikamet ve çalışma izni verilerek vatandaşlık işlemleri kolaylaştırılmalıdır. Üç milyona yakın Suriyeli nüfusu barındıran Türkiye nereden bakılsa yüz bini aşmayacak bir nüfus için niçin böyle sıkı davranıyor bilmiyoruz.

Her 15 Kasım’da, onulmaz acıları hatırlayan bu halkın vatan arayışı derdi sona ermelidir. Bunun için de yeni hükümetimizin yeni adımlar atacağını umuyoruz.

Sürgünden 70 yıl sonra doğdukları toprakları ziyaret...